

УДК 378 (083.97)

А 43

Редакційна колегія:

Дорошенко Андрій, начальник навчального відділу, к.е.н., доцент

Бурлака Олена, методист навчального відділу

Браславець Тетяна, керівник виробничої практики навчального відділу

Ком'ютерний набір – автори тез

Комп'ютерна верстка – Цись Карина

Відповідальність за правильність наведених статистичних даних, фактів та посилань на інформаційні джерела несуть автори тез

Актуальні питання забезпечення якості вищої освіти : матеріали 55-ї науково-методичної конференції викладачів і аспірантів. Полтава : ПДАУ, 2024. 250 с.

ЗМІСТ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ АГРОТЕХНОЛОГІЙ, СЕЛЕКЦІЇ ТА ЕКОЛОГІЇ

Актуалізація якості підготовки фахівців в умовах воєнного стану Гангур Володимир, Філоненко Сергій, Філоненко Богдана.....	9
Вибір баз проведення практики як запорука успішної реалізації її мети та завдань Гапон Світлана, Нагорна Світлана, Куришко Роман.....	11
Використання багатофакторних моделей виробничих процесів як складова ресурсно-орієнтованого навчання Біленко Оксана, Воропіна Віра.....	13
Відстрочений контроль знань здобувачів як форма оцінювання навчальних досягнень Нагорна Світлана, Гапон Світлана, Шевчук Сергій.....	14
Засади забезпечення якості вищої освіти Бараболя Ольга, Ляшенко Віктор.....	16
Застосування практичного навчання у професійній підготовці фахівців Шерстюк Олена.....	18
Інноваційні підходи до підготовки фахівців із геодезії та землеустрою до реалізації проєктів планування територій Шевчук Сергій, Куришко Роман, Чувпило Вадим.....	20
Інтелектуальна діяльність – запорука забезпечення якості вищої освіти учасників освітнього процесу Білявська Людмила, Кулик Максим.....	22
Ключова умова інноваційного розвитку – інтеграція освіти, науки та виробництва Калініченко Володимир, Диченко Оксана, Галицька Марина.....	25
Мотивація здобувачів вищої освіти до навчально-пізнавальної діяльності при вивченні фахових дисциплін Ласло Оксана, Гордєєва Олена.....	27
Мультимедійні технології як засіб підвищення ефективності пізнавальної діяльності Самойлік Марина, Писаренко Павло, Калініченко Володимир.....	29
Науково-дослідна робота як важливий аспект якості сучасної освіти Маренич Микола, Юрченко Світлана.....	30
Необхідність особистісно-професійного саморозвитку викладача в сучасних умовах Нечипоренко Наталія, Поспелова Ганна.....	32
Особливості організаційної роботи на кафедрі рослинництва Гангур Володимир, Антонєць Марина, Антонєць Олександр.....	34
Особливості практичної підготовки здобувачів вищої освіти спеціальності 201 агрономія Баган Алла, Шакалій Світлана.....	36
Принципи академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету Криворучко Людмила, Рибальченко Анна.....	38
Проектний підхід до викладання предмету «Геоінформаційні технології» Калініченко Володимир, Тараненко Анна.....	40
Роль інноваційних підходів у підвищенні якості вищої освіти: виклики та перспективи Благодарь Катерина.....	41
Ситуаційні завдання як засіб формування професійних компетентностей майбутніх агрономів Оніпко Валентина, Поспелов Сергій, Міщенко Олег.....	44
Становлення екологізації освіти як невід’ємного компонента сталого розвитку Писаренко Віктор, Піщаленко Марина, Логвиненко Вадим.....	47

Технології праймування при вирощуванні насінневих посівів кукурудзи Сахно Тамара, Галаган Олександр, Гордієнко Микола.....	48
Фактори впливу на інноваційний розвиток вищого навчального закладу. Напрямки подальшого розвитку Петраш Олександр, Рожко Ілона, Пастрома Людмила.....	50
Формування термінологічного апарату як важливий методичний складник підготовки з курсу Агрофармакологія Оніпко Валентина, Нечипоренко Наталія, Поспелова Ганна.....	52
Якісна підготовка докторів філософії за спеціальністю 201 Агрономія на основі колективної науково-інноваційної діяльності Кулик Максим, Рожко Ілона	56
Шляхи підвищення навчальної мотивації студентів у сучасних умовах Коваленко Нінель.....	60

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ, УПРАВЛІННЯ, ПРАВА ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Актуальні питання забезпечення якості наукових досліджень здобувачів вищої освіти в контексті використання штучного інтелекту Гладкий Сергій, Купчення Лідія, Коломієць Павло.....	63
Актуальні проблеми розвитку юридичної освіти в умовах воєнного стану Липій Євгенія, Махмудов Ханлар.....	64
Викладання навчальних дисциплін спеціальності 051 Економіка в дистанційному форматі Макаренко Петро, Поночовна Олена.....	67
Використання інноваційних технологій у навчанні для покращення якості освіти майбутніх фахівців Пономаренко Вікторія, Ісаєнко Володимир, Кочерга Тетяна.....	68
Використання інформаційно-комунікаційних технологій електронного навчання у вищій освіті Панасенко Наталія.....	70
Використання кейс-методу як способу навчання в закладах вищої освіти Калініченко Олександр, Лесюк Владислав.....	71
Вплив штучного інтелекту на розвиток сучасної освіти Копішинська Олена, Слюсарь Ігор, Уткін Юрій.....	74
Впровадження сучасної системи підготовки кадрів «Освіта впродовж життя» Шульга Людмила, Яровий Володимир.....	76
Врахування штучного та соціального інтелекту при підготовці освітніх курсів Лядський Ігор.....	77
Дотримання принципів академічної доброчесності в орієнтирах підвищення якості освітніх послуг закладів вищої освіти Миколенко Інна.....	79
Застосування технологій віртуальної та доповненої реальності в сучасному освітньому процесі Федорченко Марк, Слюсарь Ігор, Копішинська Олена.....	81
Значення внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості освіти у вищих навчальних закладах Бойко Людмила, Орошан Тетяна, Пшенична Юлія.....	83
Інноваційна педагогічна діяльність у закладах вищої освіти Прус Володимир.....	85
Кейс-метод у навчальному процесі Олійник Аліна, Кривчун Ростислав, Гончаренко Аліна.....	87
Креативне навчання у вищій школі – вимога сьогодення Сазонова Тетяна, Дячков Дмитро, Потапюк Ірина.....	89
Мотивація до навчання як важлива складова у формуванні професійних компетентностей майбутніх фахівців та їх конкурентоспроможності Вовк Микола, Большакова Євгенія.....	92

Неформальна освіта у досягненні результатів навчання освітніх компонентів у закладі вищої освіти	
Воронько-Невіднича Тетяна, Собчишин Віталій, Баган Надія.....	94
Новаторські підходи до візуалізації інформації в освітньому процесі	
Волкова Неля, Світлична Алла, Михайлова Олена.....	96
Організаційні заходи дистанційного навчання у ВНЗ в умовах воєнного стану	
Писаренко Світлана.....	98
Особливості викладання навчальної дисципліни Технології захисту інформаційних систем в режимі on-line	
Одарущенко Олег, Одарущенко Олена, Поночовний Юрій.....	100
Особливості використання сучасних цифрових технологій у сфері вищої освіти в умовах воєнного стану	
Іщейкін Тимур, Вороніна Вікторія.....	101
Особливості застосування Microsoft Teams в освітньому процесі при підготовці студентів-юристів	
Кальян Олександр, Стрілець Богдан.....	104
Оцінка ефективності впровадження інформаційних систем та технологій в систему забезпечення якості вищої освіти: виклики та перспективи	
Флегантов Леонід, Протас Надія, Яковлева Оксана.....	106
Психологічна стійкість викладача вищого навчального закладу в умовах воєнного стану	
Шупта Ірина.....	107
Розвиток цифрових компетентностей науково-педагогічних працівників: проблеми та перспективи	
Чернікова Наталія, Долина Роман, Жадан Олег.....	111
Роль викладача в забезпеченні якості вищої освіти	
Вакулєнко Юлія, Петренко Максим, Дегтярьова Лариса.....	114
Роль інноваційних підходів у забезпеченні якості освіти в галузях економіки, управління, права та інформаційних технологій	
Лесик Наталія.....	116
Роль цифрової освіти у підготовці фахівців для аграрного виробництва	
Волкова Неля, Даниленко Вікторія, Петренко Максим.....	118
Синдром FoMO в системі управління потенціалом особистості	
Зось-Кіор Микола, Головач Сергій, Черних Богдан.....	120
Сучасні освітні технології як засіб удосконалення якості вищої освіти	
Щетініна Тетяна, Гавриленко Ліана.....	121
Тенденції та перспективи розвитку системи вищої освіти України в умовах дії воєнного стану	
Іщейкін Тимур, Вараксіна Олена.....	123
Тренди вищої освіти в Україні	
Дядик Тетяна, Загребельна Ірина.....	125
Якість освіти – головна конкурентна перевага вишу	
Вороніна Вікторія, Вараксіна Олена, Іщейкін Тимур.....	127

ІНЖЕНЕРНО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Використання ліцензованого програмного забезпечення при викладанні вибіркових дисциплін з Основ правил дорожнього руху та організації робіт з забезпечення безпеки дорожнього руху в агропідприємствах	
Ляшенко Сергій, Лавренко Володимир.....	130
Зміст, структура та етапи формування дослідницьких умінь майбутніх фахівців АПК	
Антонець Анатолій, Оніпко Валентина, Япринець Тетяна.....	131
Комп'ютер у навчальному процесі... Чи так вже це нагально?!	
Іванов Олег.....	133
Методологічний аспект оцінки якості вищої освіти	
Дрожчана Ольга.....	135

Методологія навчання 2D та 3D графіки студентів інженерних спеціальностей	
Петраш Руслан, Петраш Олександр.....	138
Нетрадиційні методи навчання	
Дудник Володимир.....	139
Навчально-дослідницька діяльність студентів за дуальною формою освіти	
Чайка Микола.....	141
Особливості використання засобів вимірювальної техніки та лабораторного обладнання при виконанні науково-дослідних робіт магістрами-будівельниками	
Шульгін Володимир, Попович Наталія.....	145
Особливості використання мультимедійних засобів при викладанні технічних дисциплін	
Біда Сергій, Горик Олексій.....	147
Особливості впровадження Steam-підходу в підготовку здобувачів вищої освіти інженерних та аграрних спеціальностей	
Рижкова Тетяна, Овсієнко Юлія.....	149
Перспективні напрямки використання ультрафіолетових технологій в електричній інженерії	
Семенов Анатолій.....	151
Роль градації інтелекту здобувача у формуванні власної освітньої траєкторії	
Бичков Ярослав.....	152
Світоглядні підходи при підготовці спеціалістів в технічних університетах	
Полярус Олександр.....	154
Трансформації та виклики вищої освіти	
Костенко Олена, Лаврінєнко Інна, Япринець Тетяна.....	156
Удосконалення методики викладання освітніх компонентів щодо вивчення сучасної складної сільськогосподарської техніки	
Біловод Олександра, Бурлака Олексій, Келемеш Антон.....	159
Удосконалення методики проведення лабораторних робіт під час дистанційної форми навчання	
Лапенко Григорій, Лапенко Тарас.....	163
Stem-технології при викладанні дисциплін професійної підготовки інженерів	
Левченко Юлія, Басова Юлія, Попов Станіслав.....	165
Шляхи формування особистості при вивченні навчальної дисципліни «Стратегія досягнення успіху»	
Горбенко Олександр.....	168
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ	
Актуальні проблеми забезпечення якості вищої ветеринарної освіти	
Киричко Борис.....	170
Важливість отримання практичних навиків здобувачами вищої освіти при викладанні дисциплін на кафедрі хірургії та акушерства	
Передера Роман.....	171
Вимоги до викладача кафедри інфекційної патології, гігієни, санітарії та біобезпеки в умовах сьогодення	
Передера Олена.....	173
Досвід впровадження інтерактивної дошки у вузі	
Омельченко Ганна, Авраменко Наталія.....	175
Пошук оптимальних схем комбінованого навчання в закладах вищої освіти	
Дмитренко Надія, Бурда Тетяна, Каришева Людмила.....	177
Проблеми та перспективи проведення ЄДКІ за спеціальностями 211 «Ветеринарна медицина» та 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»	
Щербакова Наталія, Передера Сергій.....	179
Публікаційна активність учасників освітнього процесу у забезпеченні якості вищої освіти	
	181

Мельничук Віталій, Євстаф'єва Валентина.....

Робота студентського наукового гуртка як засіб забезпечення більш ефективного оволодіння програмними компетентностями

Титаренко Олена, Киричко Олена..... 183

Роль та значення профорієнтаційної роботи у розвитку особистісних та професійних компетенцій студентів фахових коледжів

Зарицький Сергій, Канівець Наталія, Бурда Тетяна..... 185

Як стати ветеринаром у Німеччині?

Кононенко Наталія, Кононенко Володимир..... 186

ФАКУЛЬТЕТ ОБЛІКУ ТА ФІНАНСІВ

Академічна мобільність здобувачів в умовах освітнього процесу

Гринь Валентина, Гринь Юрій, Макарчук Вячеслав..... 189

Викладач-ментор та його роль у забезпеченні якості вищої освіти

Зоря Світлана, Мисник Тетяна, Аранчій Дмитро..... 191

Важливість, взаємозв'язок та синергізм між абстрактним мисленням та креативністю як основними компонентами особистісного розвитку шляхом вивчення іноземної мови

Михайленко Галина, Жорник Ірина..... 193

Гостьові та виїзні лекції у підготовці здобувачів вищої освіти за ОПП Туризм

Тютюнник Юрій, Дорогань-Писаренко Людмила, Рудич Алла..... 195

Гуманізація та гуманітаризація як необхідні умови забезпечення якості вищої освіти

Шейко Сергій..... 197

Запобігання академічному плагіату як складова забезпечення якості вищої освіти

Єгорова Олена, Дорошенко Андрій, Дорошенко Ольга..... 199

Застосування програмного забезпечення Nibelung у викладанні практичного курсу англійської мови для студентів-філологів

Антонюк Марина..... 201

Індивідуальна освітня траєкторія здобувача вищої освіти – шлях формування успішного фахівця

Безкровний Олександр, Зоря Олексій, Дроботя Яна..... 203

Конкурентоспроможність фінансистів на ринку праці

Чумак Валентина, Бражник Людмила..... 205

Куратор : чи потребують студенти супровіду

Єрмолаєва Марина, Тютюнник Світлана, Дугар Тетяна..... 207

Лекція-дискусія як ефективний інструмент досягнення навчальних результатів

Канцедал Наталія, Лега Ольга, Прийдак Тетяна..... 209

Інноваційні методи викладання іноземних мов

Воловик Лариса..... 212

Місце інтеграції освіти у підготовці майбутніх фахівців економічної сфери

Вікторія Рудик, Лариса Гаркава..... 213

Особливості здобуття освіти за дуальною формою

Тютюнник Світлана, Єрмолаєва Марина, Дугар Тетяна..... 215

Педагогічні можливості командної гри як форми організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Сизоненко Наталія..... 217

Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників як складова забезпечення якості вищої освіти

Пономаренко Тетяна, Чіп Людмила, Шевченко Тетяна..... 219

Проблемно-діяльнісний підхід у викладанні гуманітарних і соціальних дисциплін у закладах вищої освіти

Токуєва Наталія..... 221

Проблеми забезпечення якості освіти в університеті

Бурлака Олена, Костоглод Андрій..... 223

Робота в групах як форма організації навчання	
Красота Олена, Матвієнко Леся.....	226
Роль стейкхолдерів в освітньому процесі	
Мокієнко Тетяна, Яловега Людмила, Ліпський Роман.....	228
Формування навичок науковця при викладанні дисципліни «Методологія наукових досліджень у фінансах»	
Краснікова Оксана.....	230
Управління та вдосконалення якості вищої освіти в Україні	
Томілін Олексій, Зоря Світлана.....	231
Формування індивідуальної освітньої траєкторії: проблеми та шляхи реалізації	
Дорошенко Андрій, Браславець Тетяна.....	233
ФАКУЛЬТЕТ ТЕХНОЛОГІЇ ТВАРИННИЦТВА ТА ПРОДОВОЛЬСТВА	
Майстер-клас як ефективна форма навчання здобувачів освіти	
Хмельницька Євгенія, Шелудько Вікторія.....	235
Організаційно-методичне забезпечення навчально-наукової роботи кафедри	
Тендітник Володимир, Юхно Віктор, Гловацький Іван.....	236
Організація академічної мобільності студентів як складова підвищення їх професійної діяльності	
Шаферівський Богдан, Ільченко Марія.....	238
Підготовка майбутніх фахівців з використанням дуальної освіти	
Сябро Альона, Слинко Віктор, Березницький Віктор.....	240
Практики інноваційного сектору досконалості для навчання впродовж життя: стале птахівництво Полтавського ДАУ	
Усенко Світлана, Шостя Анатолій.....	242
Проблеми підготовки здобувачів вищої освіти з особливими потребами	
Кайнаш Алла, Будник Ніна.....	243
Роль навчальної дисципліни «Основи стандартизації, метрології, сертифікації і управління якістю продукції» у формуванні професійних компетенцій майбутнього бакалавра з Технології виробництва і переробки продукції тваринництва	
Кузьменко Лариса.....	245
Сучасний погляд на методики написання оглядових статей	
Сукманов Валерій, Дубова Галина.....	247
Формування у майбутніх фахівців спеціальності Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва навичок, необхідних для діджиталізації тваринництва	
Ващенко Павло, Поліщук Анатолій, Поліщук Валентин.....	249

компетенцій. *Модернізація освітньої діяльності та проблеми управління якістю підготовки фахівців в умовах діджиталізації* : матеріали 52-ї наук.-метод. конф. викладачів і аспірантів. м. Полтава, 24-25 лютого 2021 р. Полтава : ПДАА, 2021. С. 37 – 40.

4. Рогова В. Б. Інноваційна експериментальна діяльність у системі освіти України в умовах воєнного стану. *Освіта України в умовах воєнного стану. Інноваційна та проектна діяльність*: науково-методичний збірник / за заг. ред. С. М. Шкарлета. Київ-Чернівці «Букрек». 2022. С. 7 – 9.

5. Романчук Н. Урізноманітнення змісту і форм практичної підготовки фахівців. *Освіта*. 2010. № 3, 4 (26). С. 57 – 60.

ВИБІР БАЗ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ ЯК ЗАПОРУКА УСПІШНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ЇЇ МЕТИ ТА ЗАВДАНЬ

Гапон Світлана, д. б. н, професор,
Нагорна Світлана, к. с-г н., доцент,
Куришко Роман, ст. викладач

Навчальна практика є обов'язковою складовою освітньо-професійної програми «Садово-паркове господарство» підготовки фахівців спеціальності 206 Садово-паркове господарство. Вона дозволяє майбутнім спеціалістам набутти низки програмних компетентностей (як загальних, так і фахових) та досягти, заявлених у «Стандарті ...» [3], програмних результатів навчання. Проведення навчальної практики вимагає попередньої підготовки методичного забезпечення та вибору відповідних баз практик. На це звертаємо особливу увагу, адже від того, наскільки ретельно будуть враховані всі організаційні моменти, підготовлено методичне забезпечення та буде обрано відповідну базу, залежатиме успіх реалізації її мети та завдань. Тому метою нашої роботи і є визначення змісту методичного забезпечення навчальної практики та огляд об'єктів природно-заповідного фонду (ПЗФ) міста в якості бази для її проведення.

Навчальна практика відіграє важливу роль у загальній підготовці здобувачів вищої освіти, оскільки забезпечує їхнє знайомство з біорізноманіттям, етапами його еволюційного розвитку, сприяє вивченню окремих видів рослин та тварин та ін. [1]. Згідно з Освітньою програмою «Садово-паркове господарство», практична підготовка здобувачів освіти зrealізовується шляхом низки практик, а саме: навчальної (комплексна практика I і II), виробничої, переддипломної. Складовими компонентами кожної з комплексних практик є окремі блоки дисциплін, які поєднуються в єдине ціле шляхом укладення наскрізної програми, де окремі блоки мають свою мету та низку завдань, які потім підсумовуються й оцінюються єдиним диференційованим заліком. Методичне забезпечення комплексних практик включає, крім наскрізної програми, ще й окремі робочі програми, які дозволяють майбутнім спеціалістам не лише закріпити отримані теоретичні знання, а й поглибити їх і набутти нових практичних вмій та навичок з окремих дисциплін, а саме: ботаніки, екології, метеорології, фізіології рослин

та ін. Так, наприклад, блок практики «ботаніка» включає, крім робочої програми ще і відповідне додаткове методичне забезпечення: зразки оформлених гербаріїв (морфологічного з основами екології та систематичного), розроблену систему завдань для індивідуального виконання, бланки-схеми оформлення флористичного зошиту, бланки геоботанічних описів фітоценозів та ін. Важливим елементом для успішної реалізації студентоцентрованого підходу в навчальному процесі є необхідність визначення до термінів проходження здобувачем вищої освіти практики напрямку його науково-дослідницької роботи, а саме: обрання керівника та майбутньої теми наукових досліджень. Ефективність практики, успішна реалізація її мети та завдань, буде значною мірою залежати від вдало підібраної бази для її проведення. На нашу думку, у підготовці фахівців заявленої спеціальності базами практик можуть бути природно-заповідні об'єкти міста та області. Адже вони дозволяють вивчати представників фіторізноманіття безпосередньо в урбоєкосистемі, у найбільш збереженій її частині, дотримуючись при цьому відповідних етичних норм поведінки у природі. Це пояснюється не тільки вищим рівнем фіторізноманіття у даних об'єктах, а і тим, що більшість із них є й об'єктами садово-паркового господарства, що прямо пов'язано з реалізацією освітньої програми, її цілей та особливостей, які забезпечують підготовку висококваліфікованих фахівців даного напрямку.

На сьогодні ПЗФ міста та його околиць налічує 33 об'єкти місцевого значення та один – загальнодержавного. Безпосередньо у місті знаходиться шість ботанічних пам'яток природи. Це «Березовий гай», «Бульвар Гоголя», «Бульвар Котляревського», «Дубовий гай», «Парк обласної лікарні», «Парк сільськогосподарської дослідної станції імені М. І. Вавілова»; двадцять ботанічних пам'яток окремих дерев чи групових насаджень. Наприклад, «дуб черешчатий», «дуб пірамідальний», «каштан Вавілова», «Каштанова алея». Серед об'єктів природно-заповідного фонду є сім парків-пам'яток садово-паркового мистецтва місцевого значення: «Корпусний сад», «Парк Коляревського», «Парк «Перемога»», «Петровський» та ін. Особливо цінним об'єктом в якості бази практики доцільно використовувати Полтавський міський парк, який є природно-заповідним об'єктом загальнодержавного значення. Він займає значну площу і містить у своїй структурі як елементи природних ділянок (Шведський ліс, суходільні луки, заплавні луки), так і штучно створені водойми (ставки), колекційні насадження дерев і кущів. Тобто, Полтавський міський парк, поєднуючи у собі елементи природних та агроландшафтів, слугує, на нашу думку, універсальною ефективною базою для проведення комплексної практики, зокрема наступних блоків: ботаніка, садово-паркові культури, екологія та ін.

Отже, охоронюваний режим об'єктів ПЗФ, їхнє багатство біоти, порівняно з неохоронюваними ділянками урбоєкосистеми міста, безпосереднє знайомство з представниками фіто- та зоорізноманіття у природі забезпечить, на нашу думку, на належному науково-методичному рівні практичну підготовку здобувачів освіти за спеціальністю Садово-паркове господарство.

Список використаних джерел:

1. Гапон С. В., Буйдін В. В., Орлова Л. Д. Роль польової практики з ботаніки

у підготовці висококваліфікованого вчителя біології. *Збірник наукових праць Всеукраїнського науково-практичного семінару, 23–24 жовтня 2003 р. Полтава : АСМІ, 2003. С. 46 – 47.*

2. Стандарт вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня освіти ступеня вищої освіти – бакалавр, галузі знань – 20 Аграрні науки та продовольство спеціальності – 206 Садово-паркове господарство. Затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 24.04.2019 р. № 559. Київ, 2019. 20 с.

3. Природно-заповідний фонд Полтавської міської ради. [Архівовано 17 липня 2019 у Wayback Machine.] на сайті «Природно-заповідний фонд України». URL : <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D1%80%D0%B8%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D0%BE> (дата звернення 01.02.2024).

ВИКОРИСТАННЯ БАГАТОФАКТОРНИХ МОДЕЛЕЙ ВИРОБНИЧИХ ПРОЦЕСІВ ЯК СКЛАДОВА РЕСУРСНО-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ

Біленко Оксана, к. с.-г. н., ст. викладач
Воропіна Віра, асистент

Інтенсивне вирощування сільськогосподарських культур є обов'язковим елементом сучасного господарювання. Жорсткі ринкові умови вимагають мінімалізувати технологічні витрати та отримувати конкурентноздатну продукцію. Агрономічні процеси є багатофакторними, складними та динамічними. Відповідно, молоді спеціалісти агрономи повинні орієнтуватися в виробничих заходах та умовах застосування різних обробітків ґрунту, особливо з огляду на їх енерго- та матеріалоемність, в використанні хімічних добрив та засобів захисту рослин від хвороб та шкідників пам'ятаючи про екологічну безпечність. Краще зрозуміти процес виробництва та взаємодію між елементами системи може допомогти створення математичної моделі, яка дозволяє описувати процес виробництва з урахуванням багатьох факторів, що впливають на результат, то б то урожай. Математичні моделі можуть бути статичними (описують стан системи в один момент часу) або динамічними (описують зміну стану системи в часі).

Створення моделей виробничих процесів є однією з ключових складових ресурсно-орієнтованого навчання в «3D». Використання 3D-моделей дозволяє створювати реалістичне візуальне середовище, яке допомагає розуміти взаємодію різних факторів, їх вплив на результат виробничого процесу і, головне, дає можливість віртуального експерименту по зміні одного чи кількох факторів. Для моделювання в «3D» агрономічних процесів можуть використовуватися різні програми, такі як AgroSim, FarmSim, AgroCAD та інші. Основою моделювання в «3D» агрономічних процесів є створення віртуальної моделі землі та рослин, яка відображає реальну топографію ділянки, її ґрунтовий профіль та розташування рослинних культур. Після створення моделі вона може бути заповнена різними даними, такими як інформація про ґрунт, вологість,